

2.Технологія колективно – групового навчання.	- мікрофон, мозковий штурм, навчаючи вчуся, ажурна пилка, незакінчені речення, дерево вирішень.
3.Технологія ситуативного навчання	- імітаційні ігри, рольова гра.
4.Технології опрацювання дискусійних питань.	- метод «Прес», обери позицію, зміни позицію, безперервна шкала думок, дебати.

В інтерактивному навчанні важливим є не те, як багато діти знають, а як багато вони дізналися і що робитимуть зі своїми знаннями. Суть інтерактивного навчання в тому, щоб кожен учень на уроці був поставлений в ситуацію навчання, пізнання. Спільна діяльність в таких умовах дає свій внесок у досягнення спільної мети через обмін знаннями (інформацією), ідеями, способами діяльності. Важливим в такій роботі є комфортні умови, атмосфера доброзичливості і взаємопідтримки.[2 с.7-20].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державна національна програма "Освіта" ("Україна ХХІ століття").
2. Новак Л.Г. Методи та форми організації інтерактивної навчальної діяльності учнів нової української школи., 2021., С. 7 – 20.

Турлак Ірина Іллівна,
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник:
Хом'як Ольга Анатоліївна,
*к. пед. наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОГО ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Стан розвитку людства і суспільства в цілому вимагає від особистості високого рівня її загальної культури, моральних якостей і порозуміння між людьми, яке набуває значимості в загальному глобальному процесі інтеграції культур. У цих умовах, формування толерантності стає пріоритетним завданням педагогіки. Протягом останніх десятиліть спостерігається тенденція до збільшення кількості дітей, що потребують інклюзії. Інклюзивна освіта – комплексний процес, що забезпечує рівний доступ до якісної освіти всіх дітей,

незалежно від їх індивідуальних особливостей, шляхом організації їх навчання у закладах загальної середньої освіти на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання [ ].

Ефективна та якісна інклюзія, можлива лише з кваліфікованим супроводом. Педагог – основний організатор освітнього процесу в толерантному інклюзивному середовищі. Тільки людина з високими моральними цінностями, що здатна до прощення, до милосердя, до доброти, здатна до компромісу, до взаєморозуміння, терпима до чужих цінностей, культури та позицій – здатна виховувати толерантну особистість.

Інклюзія – це забезпечення права відвідувати освітній заклад, адаптований до потреб дитини, у якому організоване освітнє середовище та надаються відповідні додаткові послуги, що приносять користь від спільного їх навчання зі здоровими однолітками. Освітнє середовище (оточення) має відповідати потребам і можливостям кожної дитини та забезпечувати адекватні умови для здобуття нею освіти на рівні з учнями її віку.

Актуальну позицію толерантності в системі ціннісно-цільових пріоритетів відведено в наукових працях О. Асмолова, І. Беха, Б. Гершунського, О. Грива, П. Нікольсон, І. Пчелінцева, В. Шаліна. В наукових працях Б. Ананьєва, О. Байбаков, Т. Веретенко, А. Лазурського, А. Мудрика, В. Мясичева, С. Рубінштейна, В. Свідерського, В. Соловійова, Л. Філяніної та інших, висвітлено проблеми міжособистісних і толерантних взаємин. Питанню формування толерантності школярів та студентів освітніх закладів приділено увагу в дисертаційних працях О. Карякіної, Л. Колобової, М. Перепеліциної, Т. Поштарєвої, Ю. Тодорцевої.

Проаналізувавши різні підходи до визначення поняття «толерантність», ми з'ясували, що єдиного підходу в науковців до визначення поняття «педагогічна толерантність» не існує. П. Нікольсон розглядає толерантність як духовне взаємопроникнення людей, що означає співпереживання труднощам і радощам життя Іншого, емоційну співучасть у його житті [3]. На думку Б. Гершунського, кожна людина є не тільки активним споживачем духовних та матеріальних цінностей, але і своєю життєдіяльністю вносить посильний внесок у духовний досвід народу своєї країни і всієї цивілізації у цілому [2, с. 3].

О. Байбаков переконує, що «толерантність – це здатність суб'єкта визнавати існування іншої точки зору, різноманіття культурних відмінностей, на основі впевненості своїх позицій, що не виключає конкуренції, в рамках універсальних прав і свобод особистості, і при цьому забезпечує стійкість індивідуальності особистості людини (тобто не дозволяє поступитися власними принципами) і гармонійний розвиток особистості в соціумі» [1, с. 3].

Серед основних завдань, що стоять перед Новою українською школою є виховання інноватора та громадянина, який вмє ухвалювати відповідальні рішення та дотримується прав людини, а отже і толерантно відноситься до осіб з освітніми потребами. Декларація принципів толерантності ЮНЕСКО характеризує толерантність як повагу, прийняття і правильне розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, форм самовираження і прояву людської індивідуальності. Діти з ООП мають таке ж саме, гарантоване

державними та міжнародними нормативами, право на якісну, доступну освіту, як і їхні однолітки. В реальному житті часто буває складно реалізувати ці права. Упереджене та стереотипне ставлення суспільства до таких осіб – одна із проблем над вирішенням якої працюють фахівці в галузі педагогіки, психології та соціології. Завдання вчителів, працівників психологічної служби, соціальних педагогів, зрештою всіх учасників освітнього процесу та й кожного свідомого громадянина – підготувати до життя в суспільстві, створити умови та допомогти адаптуватися кожній дитині з особливими освітніми потребами, щоб жодна з них не відчувала себе зайвою, не бажаною та іншою.

Виховання толерантності повинне починатися з дошкільного та молодшого шкільного віку. Можна виділити декілька аспектів виховання толерантного суспільства до осіб з особливими освітніми потребами: виховання дорослих та виховання дітей.

Виховання дорослих включає виховання педагогів та виховання батьків інших учасників освітнього процесу, адже саме вони зразок для наслідування. Виховання дітей включає: виховання старшокласників, виховання учнів, де навчається дитина з особливими освітніми потребами, виховання інших учнів закладу освіти, припинення негативних реакцій одних дітей відносно інших. Лише спільними зусиллями педагогів та батьків можна виховати толерантне інклюзивне середовище Нової української школи.

І, наостанок, зазначимо: формування толерантності кожен повинен починати з себе. У формуванні толерантного інклюзивного середовища в НУШ важливості набуває розвиток вміння розуміти почуття і стан інших людей, здатність співпереживати і співчувати, вміння спілкуватися з однолітками. Прищеплюючи дітям уміння міжособистісного спілкування, необхідно одночасно вдосконалювати ці ж уміння педагогам і батькам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Байбаков, А.М. Введение в педагогику толерантности: учеб.-метод. пос. для педагогов и студентов. Волгоград : Изд-во ВГИПК РО, 2002. 12 с.
2. Гершунский Б. С. Толерантность в системе ценностно-целевых приоритетов образования. *Педагогика*. 2003. № 1. С.3-10.
3. Нікольсон П. Толерантність як моральний ідеал. «Вісник» УрМІОН. 2002. №1. С. 5-9.

*Худа Неоніла Михайлівна,
студентка I курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

*Науковий керівник:
Хом'як Ольга Анатоліївна,*